

ลักษณะทางวากยสัมพันธ์ของประโยคเงื่อนไขเพื่อสืบค้นในภาษาไทย

3.1 ความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ระหว่างอนุพจน์ภายในประโยคเงื่อนไขเพื่อสืบค้น

พิจารณาจากโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ของประโยคเงื่อนไขเพื่อสืบค้นในข้อมูล แล้ว พบว่ามีลักษณะเป็น 'สังกรประโยค' ทั้งนี้มีเหตุผล 2 ประการ

ประการแรก ประโยคชนิดนี้ ประกอบด้วยอนุพจน์อิสระ 1 อนุพจน์รวมเข้ากับอนุพจน์ไม่อิสระจำนวน 1 หรือมากกว่า 1 อนุพจน์ขึ้นไป อนุพจน์ไม่อิสระจะทำหน้าที่ขยายความ หรือเป็นวิเศษณ์ ของอีกอนุพจน์หนึ่ง สถานภาพของทั้งสองอนุพจน์จะไม่เท่ากัน อนุพจน์หนึ่งจะเป็นอนุพจน์หลัก (ซึ่งซิลลิเคย์เรียกว่า 'dominant clause') อีกอนุพจน์หนึ่งจะเป็นอนุพจน์ขยาย (ซิลลิเคย์เรียกว่า 'dependent clause') ซึ่งตรงกับที่พระยาอุปกิตศิลปสารเรียกว่า มุขยประโยค และอนุประโยค ตามลำดับ ซิลลิเคย์เรียกความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองอนุพจน์ว่า 'ความสัมพันธ์แบบพังกา' (hypotaxis) ซึ่งตรงกับความสัมพันธ์แบบที่นักไวยากรณ์โครงสร้างเรียกว่า ความสัมพันธ์แบบวงใน (endocentric) คือ มีมุขยประโยคเป็นหน่วยหลัก (head) และมีอนุประโยคเป็น หน่วยขยาย (attribute)

ตัวอย่าง

(1) แม้ เขาจะชั่ว แต่ ฉันจะไม่ทอดทิ้งเขา

อนุพจน์ขยาย

อนุพจน์หลัก

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นชัดเจนถึงลักษณะทางวากยสัมพันธ์ของประโยคเงื่อนไขเพื่อสืบค้นว่ามีลักษณะเป็นสังกรประโยค สามารถอธิบายได้โดยพิจารณาถึงความสัมพันธ์ในการขยายความ พบว่าประโยคดังกล่าวมีการขยายความด้วยอนุประโยคคือ "แม้ เขาจะชั่ว"

โดยมี "แต่ ฉันจะไม่ทอดทิ้งเขา" ทำหน้าที่เป็นमुखप्रयोगที่ถูกต้องของความ สามารถแสดง ให้เห็นความสัมพันธ์ที่แต่ละอนุพากย์มีต่อกัน ดังนี้

แม้	เขาจะชั่ว	แต่	ฉันจะไม่ทอดทิ้งเขา
คำเชื่อม	อนุพากย์	คำเชื่อม	อนุพากย์
X		X	
อนุประโยค		मुखप्रयोग	

สัญลักษณ์

"x" แสดงความสัมพันธ์แบบ exocentric กล่าวคือ ไม่มีหน่วยประชิดใดทำหน้าที่เป็นหน่วยหลัก

"<" และ ">" แสดงความสัมพันธ์แบบ endocentric โดยที่ ส่วนที่อยู่หางลูกศรทำหน้าที่เป็น "หน่วยขยาย" ส่วนที่อยู่หัวลูกศรทำหน้าที่เป็น "หน่วยหลัก"

หากสลับตำแหน่งระหว่างอนุประโยค และ मुखप्रयोगแล้ว พบว่าคุณสมบัติ ทางอรรถศาสตร์และความสัมพันธ์ระหว่างอนุพากย์ของประโยคดังกล่าวยังคงเดิม สามารถ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอนุพากย์ได้ ดังนี้

ฉันจะไม่ทอดทิ้งเขา	แม้	เขาจะชั่ว
อนุพากย์	คำเชื่อม	อนุพากย์
X		
मुखप्रयोग	อนุประโยค	

ประการที่สอง อนุประโยคสามารถปรากฏได้ทั้งในตำแหน่งก่อน และหลัง มุขยประโยค ทั้งนี้ คำเชื่อมนำอนุประโยคจะปรากฏเสมอไม่ว่าอนุประโยคจะอยู่ในตำแหน่งใด อนุประโยคดังกล่าว จัดอยู่ในประเภทของวิเศษยานุประโยค ตามเกณฑ์ของ คุชฎีพร ชำนิโรตส์ (2512, หน้า 58) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง "อนุพจน์ในภาษาไทย" กำหนดว่า "อนุพจน์ใดที่มีคำเชื่อมต้น และอาจจะปรากฏในตำแหน่งต้น หรือท้ายประโยคใหญ่ได้ ก็จัดว่าเป็นอนุพจน์วิเศษณ์เช่นเดียวกัน"

ดังนั้น ถึงแม้ในประโยคเงื่อนไขเพื่อสืบสันจะปรากฏทั้งคำเชื่อมในสังกรประโยค (subordinating connective) และคำเชื่อมในอเนกรรณประโยค (coordinating connective) แต่ความสัมพันธ์ระหว่างอนุพจน์ภายในประโยคเงื่อนไขเพื่อสืบสันเป็น ความสัมพันธ์แบบพังกา (hypotaxis) และอนุพจน์หนึ่งจะมีคำเชื่อมแบบพังกาเสมอ จึงจัดให้ประโยคชนิดนี้เป็น สังกรประโยค

3.2 คำเชื่อมในประโยคเงื่อนไขเพื่อสืบสัน

คำเชื่อมที่พบในประโยคเงื่อนไขเพื่อสืบสันในภาษาไทย จำแนกออกเป็น 2 ชนิด คือ คำเชื่อมวิเศษยานุประโยคเข้ากับมุขยประโยค และคำเชื่อมนำวิเศษยานุประโยค

ก. คำเชื่อมวิเศษยานุประโยคเข้ากับมุขยประโยค แบ่งเป็น 2 ชนิด ตามเกณฑ์ตำแหน่งที่ปรากฏ คือ

1. คำเชื่อมระหว่างวิเศษยานุประโยคกับมุขยประโยค พบ 7 คำ ได้แก่

แต่ขณะเดียวกัน แต่ถึงอย่างไร แต่ทว่า แต่ในขณะที่เดียวกัน
แต่ แต่กลับ ทว่า หาก

ดังตัวอย่างประโยคต่อไปนี้

(2) ถึงแม้ว่าเขาจะเกิดมาขาดความสมบูรณ์ในร่างกายไป ทว่า จิตใจไม่ได้พิการเหมือนร่างกาย

(หญิงไทย:33)

(3) แม้ว่าแอร์จะเย็นเจี๊ยบ แต่ ดูเหมือนว่าทุกคนกำลังรุ่มร้อน

(บางกอก:38)

(4) แม้ว่าคุณอาจจะรู้สึกโกรธเจ้าตัวเล็กที่งูๆกิ้งกักขึ้นมาทำฤทธิ์ทำเดชอย่างน่าตีซะจริงๆ แต่ถึงอย่างไร \emptyset^* ก็ต้องควบคุมความโกรธของคุณไว้

(หญิงไทย:72)

(5) แม้ว่า ไกลรุ่ง ธรรมกุล จะศึกษาอุปนิสัยใจคอของ เวดิน วรรณารุทมา แล้วอย่างดียิ่ง และหญิงสาวได้เตรียมตัวเตรียมใจไว้พร้อมกับการต้องมารับปัญหาเฉพาะหน้า หาก เธอยังต้องเจี๊ยบบังนึ่งอึ้งไปชั่วขณะ เพราะคาดไม่ถึงที่อีกฝ่ายจะเอ่ยประโยคเช่นนั้นออกมา

(ขวัญเรือน:255)

2. คำเชื่อมหน้ากริยาลีในมุขประโยค พบ 5 คำ ได้แก่ ก็ ยิ่ง กลับ ก็ยิ่ง ก็จะมียิ่ง ดังตัวอย่างประโยคต่อไปนี้

(6) ถึงแม้จะเป็นงู เขา ก็ สามารถทำงานทุกอย่างได้

(กลสตรี:89)

(7) แม้ว่าจะโศกเศร้า รอน ก็ยิ่ง อดขันทิมขณะนั่งรถไฟสู่กอสฟอร์ดด้วยกันไม่ได้

(ดิฉัน:106)

(8) แม้ว่า \emptyset จะได้รับเชื้อเอดส์แล้ว \emptyset ก็จะยิ่ง คุบคิไปอีกหลายปี

(หญิงไทย:185)

(9) ขนาดผมไม่มีศัตรู \emptyset ยิ่ง โดนถึงเพียงนี้

(บางกอก:42)

* \emptyset หมายถึง สรรพนามที่อ้างถึงสิ่งเดียวกันในทั้งสองอนุภาค ซึ่งผู้พูดไม่กล่าวถึง แต่ละไว้ในฐานที่เข้าใจ เรียกว่า สรรพนามศูนย์ (zero pronoun)

ในบางประโยคจะพบคำเชื่อมเหล่านี้ในทั้ง 2 ตำแหน่ง เช่น

(10) ทั้งที่หล่อนเคยได้อยู่แล้ว แต่ บัว ก็ ใจหาย

(สกุลไทย:23)

(11) แม้จะยังไม่รู้ว่าอะไรเป็นสิ่งที่ดีที่สุด แต่ หล่อน ก็ รู้ว่าอะไรมันดีไปกว่าอะไร

(หญิงไทย:142)

(12) กรุงเทพฯ แม้ว่าจะเป็นเมืองที่ระดับกระแจะและปราดเปรียวที่สุดในโลก แต่ กรุงเทพฯ ก็ยัง คงความเป็นศูนย์รวมแห่งรอยยิ้มและมารยาทที่อ่อนน้อม

(ดิฉัน:221)

ข. คำเชื่อมนำหน้าวิเศษนามุประโยค คำเชื่อมแบบนี้จะปรากฏต้นอนุพากร์เสมอ
พบ 16 คำ ได้แก่

ถึง ถึงว่า ถึงแม้ว่า ถึงแม้ ถึงหากว่า แม้ แม้ว่า ทั้งๆที่
ทั้งที่ ทั้งๆ ต่อให้ ให้ ขนาด ไม่ว่า ขณะที่ ในขณะที่

ดังตัวอย่างประโยค

(13) ถึงแม้ บ้านเมืองของเรายังมีปัญหารอกการแก้ไขอยู่อีกหลายเรื่อง แต่หากว่าคนไทยทุกคนมีความรักในบ้านเมืองของตนแล้ว ความรักจะเป็นจุดเริ่มต้นที่จะช่วยทำให้เมืองไทยของเราดีขึ้นได้

(หญิงไทย:30)

(14) แม้ว่า กลุ่มธุรกิจยังคงต้องการที่จะบริจาการเงินให้ LDP และพรรคที่เกิดใหม่ ในแนวอนุรักษนิยมก็ตาม แต่นายกฯ ไชโยภาวต้องการให้มีกฎหมายห้าม นักการเมือง รับเงินจากพ่อค้า

(ขวัญเรือน:94)

(15) ถึง จะผิดหวังอยู่บ้าง แต่ในใจของผู้หญิงสาวอย่างโสณก็อดหวั่นไหวนิดๆ ไม่ได้

(สกุลไทย:107)

- (16) แม้ เพื่อนคุณออกเช็คชำระหนี้ที่มีอยู่จริง แต่คุณไม่สามารถบังคับได้ตามกฎหมาย
(กลศตรี:47)
- (17) ทั้งๆที่ ϕ เป็นคนเมืองเก่า แต่ ϕ ไปเป็นครูสอนพิเศษให้กับโรงเรียนโสตศึกษา
อนุสารสุนทรที่จังหวัดเชียงใหม่
(ขวัญเรือน:168)
- (18) ขนาด ที่เป็นทางด่วนเก็บค่าผ่านทางแพงลิบลั้ว รถก็ยังเสียสตางค์วิ่งขึ้นไปติด
บนทางด่วน
(หญิงไทย:27)
- (19) ต่อให้ ϕ มีแล้ว ร้อยทั้งร้อยมันก็ยังไม่อยากมีอยู่ดี
(สกลไทย:59)

มีคำเชื่อมหน้าวิเศษนามประโยคที่มีลักษณะพิเศษหนึ่งตัว คือคำว่า ไม่ว่า
ซึ่งนำหน้าเฉพาะอนุภาคที่มีสรรพนามไม่ชี้เฉพาะ (indefinite pronoun) ได้แก่
ใคร อะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อใด ไฉน เหล่านี้เป็นต้น ปรากฏอยู่ ดังตัวอย่างที่
(20)-(22) หรือมีฉะนั้น วิเศษนามประโยคก็ต้องเป็นอนุภาคที่มีวลีที่เชื่อมด้วย หรือ
ดังตัวอย่างที่ (23)-(26)

- (20) ไม่ว่า เราจะอยู่ ที่ไหน เราก็ช่วยกันได้ทั้งนั้น
(ขวัญเรือน:112)
- (21) ไม่ว่า ϕ จะ लेकरมา อะไร ϕ ก็สะดวกง่ายทันตา ด้วยสูตร NON-IONIC
(ดิฉัน:63)
- (22) ไม่ว่า ϕ จะเป็น ใคร ที่มารับหน้าที่ตรงนี้ ก็ตอบจดหมายได้นำรักทั้งนั้นค่ะ
(กลศตรี:288)
- (23) ไม่ว่า ϕ จะเป็นสูตรเอสโตรเจน หรือ เอสโตรเจนร่วมกับโปรเจสเทอโรน
 ϕ ก็จะมีอัตราการล้มเหลว (ตั้งครรภ์) ถึง 0.6-1.6 เปอร์เซ็นต์
(กลศตรี:203)
- (24) ไม่ว่า จะเป็นเด็ก ผู้ใหญ่ ผู้ชาย หรือ ผู้หญิง พี่ยังเป็นทั้งหมด
(ขวัญเรือน:159)

(25) ทุกคน ไม่ว่า คิดเชื่อเอตส์ หรือ ไม่คิด ก็สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้
อย่างปกติสุข

(หญิงไทย:185)

(26) ไม่ว่า ϕ งานจะมาก หรือ น้อย นื่องว่าการพักผ่อนให้เพียงพอมีส่วนช่วยให้
ร่างกายสดชื่น

(ขวัญเรือน:30)

3.3 ประเภทของประโยคเงื่อนไขเพื่อสืบค้นในภาษาไทย จำแนกตามตำแหน่ง วิเศษณานุประโยค

ประเภทของประโยคเงื่อนไขเพื่อสืบค้น จำแนกตามตำแหน่งการปรากฏของ
วิเศษณานุประโยคได้ 2 ประเภท ได้แก่

ประเภทที่1 วิเศษณานุประโยคนำหน้า मुखประโยค ในกรณีนี้ คำเชื่อมนำ
วิเศษณานุประโยคจะปรากฏเสมอ ส่วนคำเชื่อมระหว่าง मुखประโยคกับวิเศษณานุประโยค
อาจปรากฏหรือไม่ก็ได้ ดังนั้นจึงจำแนกเป็น 2 แบบย่อย ตามเกณฑ์การปรากฏของคำเชื่อม
ได้เป็น แบบมีคำเชื่อม และแบบไม่มีคำเชื่อม

แบบที่1 มีคำเชื่อมระหว่าง मुखประโยค และวิเศษณานุประโยค พบ 3
ชนิด คือ มีคำเชื่อมระหว่างอนุพจน์ มีคำเชื่อมหน้ากริยาลี และมีทั้งสองตำแหน่ง
ดังแสดงในตัวอย่างต่อไปนี้

ก. มีคำเชื่อมปรากฏระหว่างอนุพจน์
ตัวอย่างเช่น

(27) ทั้งๆที่ ข้าพเจ้าคือมือปราบ แต่ ϕ กลับ ถูกปราบเสียเอง

(บางกอก:7)

(28) แม้ ϕ จะเหม็นสาบอยู่สักหน่อย แต่ มันอุ่นและนุ่มนวลเมื่อละลายในปาก

(สกุลไทย:25)

- (29) ไม่ว่า ϕ จะเดินไปทางไหน ϕ ก็ เจอแต่เหตุการณ์ร้ายๆ
(บางกอก:9)
- (30) ถึง ϕ จะทำออกมาถึง 30 เพลง ก็ ไม่ใช่ที่เราจะทำกันลวกๆ ทุกเพลง
(กุลสตรี:77)

ข. มีคำเชื่อมใน ปรากฏอยู่หน้ากริยาลีในมุขประโยค

ตัวอย่างเช่น

- (31) ทั้งๆที่ ลูกสาวเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงในการทำมาหากิน คุณแม่ ก็ยัง โอดูกลูกชาย
จนเกินหน้าลูกสาวอยู่ตลอดเวลา
(ดิฉัน:71)
- (32) แม้ ϕ จะผ่านความซอกซำใจ ความทุกข์ทรมานสักปานใดก็ตาม
คุณละม้าย ยัง มีความเข้มแข็งความอดทนมากพอ
(หญิงไทย:186)
- (33) ขนาด สมภารมาเองนะนี่ จารย์ ยัง ไล่เอาคือๆ
(กุลสตรี:150)
- (34) ไม่ว่า เราจะอยู่ที่ไหน เรา ก็ ช่วยกันได้ทั้งนั้น
(ขวัญเรือน:112)
- (35) ถึงแม้ว่า ϕ จะเป็นงู เขา ก็ สามารถทำงานทุกอย่างได้
(กุลสตรี:89)
- (36) ถึง จะไกล ฉัน ก็ จะไปให้ถึง
(ขวัญเรือน:109)
- (37) ในขณะที่ ผู้ร้ายได้รับชัยชนะ เรา ยัง เชียร์พระเอกนางเอก
(ดิฉัน:43)
- (38) ให้ แกวิเศษเป็นจิตรกรหลายแคว้น สำหรับชั้น แก ก็ แคว้ไอ้คนจรจัด
คนแก่นั่นแหละ
(หญิงไทย:148)

ค. ปรากฏคำเชื่อมทั้งระหว่างอนุพจน์และหน้ากริยาลีในมุขประโยค

ตัวอย่างเช่น

- (39) ทั้งที่ หล่อนเดาได้อยู่แล้ว แต่ บัว ก็ ใจหาย
(สกุลโทษ:23)
- (40) แม้ ในเส้นทางชีวิตที่ฉันเลือกที่จะเดินไม่ได้สวยงามอย่างที่หวัง แต่ ฉัน ก็ ไม่ได้ท้อถอย
(ขวัญเรือน:109)
- (41) ถึงแม้ว่า งานต่างๆ ที่ทำจะหนัก แต่ น้อง ก็ ยังสดใสอยู่เสมอ
(ขวัญเรือน:30)
- (42) ถึง เขาจะจับอะไรไม่ได้มัน แต่ เขา ก็ เริ่มสงสัยหล่อนเข้าให้แล้ว
(สกุลโทษ:75)

แบบที่2 ไม่มีคำเชื่อมระหว่างमुख्यประโยค และวิเศษณ์ประโยค

ตัวอย่างเช่น

- (43) ทั้งที่ เธออายุมากกว่าฉันถึง 20 ปี สาขาค่าที่เธอมองฉันในวันนั้นทำให้ฉัน รู้สึกได้ถึงพลังของคนมีไฟในการทำงานที่ไม่เกี่ยวกับอายุเลย
(กุลสตรี:76)
- (44) ไม่ว่า ϕ จะทำอะไร เธอจะพยายามทำให้ได้จนสำเร็จ
(หญิงไทย:190)
- (45) ไม่ว่า งานจะมาก หรือน้อย น้องว่าการพักผ่อนให้เพียงพอมีส่วนช่วยให้ร่างกายสดชื่น
(ขวัญเรือน:30)
- (46) ถึงแม้ ฝนจะตก หรือแดดจะแผดจ้า ไม่มีใครยอมอุ้งงาน
(สกุลโทษ:70)

ประเภทที่2 วิเศษณ์ประโยคตามหลังमुख्यประโยค คำเชื่อมนำ วิเศษณ์ประโยคจะปรากฏเสมอ แต่คำเชื่อมमुख्यประโยคเข้ากับวิเศษณ์ประโยค อันได้แก่ คำเชื่อมระหว่างमुख्यประโยคกับวิเศษณ์ประโยค และคำเชื่อมหน้ากริยาลีใน

มุขประโศคจะไม่ปรากฏ เนื่องจาก มุขประโศค ปรากฏเป็นส่วนต้นของประโศค ถ้ามีจะ
ทำให้เป็นประโศคที่เจ้าของภาษาไม่ยอมรับ ดังตัวอย่าง ประโศค (ก) คือประโศคที่ถูกต้อง
พบในข้อมูล ประโศค (ข) คือประโศคทดสอบเพื่อแสดงลักษณะประโศคที่เป็นไปไม่ได้

(47) ก. ทุกคนยกมือไหว้กันปลกๆ ทั้งที่ น้าคบที่สุด

(คินันะ:320)

ข.*แต่ ทุกคน ก็ ยกมือไหว้กันปลกๆ ทั้งที่ น้าคบที่สุด

(48) ก. ϕ นั่งข้มฟังด้วยความอดทน แม้ ϕ จะไม่รู้ว่าคุณยืนเรื่องอะไร

(ขวัญเรือน:218)

ข.*แต่ ϕ ก็ นั่งข้มฟังด้วยความอดทน แม้ ϕ จะไม่รู้ว่าคุณยืนเรื่องอะไร

(49) ก. ทางเฮลเขา ก็ คิดอันดั้นมีชื่อทางด้านสาขาธุรกิจ ถึงแม้ จะไม่ใช่
ธุรกิจที่ทำเงิน

(กุลสตรี:111)

ข.*แต่ ทางเฮลเขา ก็ คิดอันดั้นมีชื่อทางด้านสาขาธุรกิจ ถึงแม้ จะไม่ใช่
ธุรกิจที่ทำเงิน

(50) ก. ผู้หญิง ก็ คงเป็นผู้หญิง วุ่นวาย น่ารำคาญ ไม่ว่า ϕ จะเป็นหมอ
หรือ เป็นอะไรก็ได้

(หญิงไทย:104)

ข.*แต่ ผู้หญิง ก็ คงเป็นผู้หญิง วุ่นวาย น่ารำคาญ ไม่ว่า ϕ จะเป็นหมอ
หรือ เป็นอะไรก็ได้

(51) ก. คนตรีเป็นงานอดิเรกของเขา ไม่ว่า อนาคตเขาจะทำอะไรก็ตาม

(หญิงไทย:91)

ข.*แต่ คนตรีเป็นงานอดิเรกของเขา ไม่ว่า อนาคตเขาจะทำอะไรก็ตาม

จากการศึกษาพบว่า ตำแหน่งของวิเศษณานุประโยคไม่มีผลกระทบต่อคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ของประโยคเงื่อนไขเพื่อยืนยัน ไม่ว่าวิเศษณานุประโยคจะอยู่ในตำแหน่งใด ประโยคก็ยังคงมีความหมายเหมือนเดิม ดังตัวอย่าง ประโยค (ก) คือ ประโยคที่พบในข้อมูล ประโยค (ข) คือ ประโยคที่สลับที่ขอยประโยค และวิเศษณานุประโยคแล้ว

(52) ก. ทุกคนยกมือไหว้กันปลุกๆ ทั้งที่ น้าคบที่สุด

(ดิฉัน:320)

ข. ทั้งที่ น้าคบที่สุด แต่ ทุกคนยกมือไหว้กันปลุกๆ

(53) ก. ϕ นั่งอึ้งฟังด้วยความอดทน แม้ ϕ จะไม่รู้ว่าเขาคุยกันเรื่องอะไร

(ขวัญเรือน:218)

ข. แม้ ϕ จะไม่รู้ว่าเขาคุยกันเรื่องอะไร แต่ ϕ ก็ นั่งอึ้งฟังด้วยความอดทน

(54) ก. ทางเฮลเขา ก็ คิดอันดับมีชื่อทางด้านสาขาธุรกิจ ถึงแม้ จะไม่ใช่
ธุรกิจที่ทำเงิน

(กุลสตรี:111)

ข. ถึงแม้ จะไม่ใช่ธุรกิจที่ทำเงิน แต่ ทางเฮลเขา ก็ คิดอันดับมีชื่อทางด้าน
สาขาธุรกิจ

(55) ก. ผู้หญิง ก็ คงเป็นผู้หญิง วุ่นวาย น่ารำคาญ ไม่ว่า ϕ จะเป็นหมอ
หรือ เป็นอะไรก็เถอะ

(หญิงไทย:104)

ข. ไม่ว่า ϕ จะเป็นหมอ หรือ เป็นอะไรก็เถอะ แต่ ผู้หญิง ก็ คงเป็นผู้หญิง
วุ่นวาย น่ารำคาญ

(56) ก. ดนตรีเป็นงานอดิเรกของเขา ไม่ว่า อนาคตเขาจะทำอะไรก็ตาม

(หญิงไทย:91)

ข. ไม่ว่า อนาคตเขาจะทำอะไรก็ตาม แต่ ดนตรีเป็นงานอดิเรกของเขา

อย่างไรก็ดี การสลับตำแหน่งของวิเศษณานุประโยค จะมีผลต่อการใช้
สรพนามศูนย์ (๐) ซึ่งอ้างถึงสิ่งเดียวกันในทั้งสองอนุภาค ตัวอย่าง

- ก. ถึงแม้ ข้าพเจ้าจะพยายามแล้ว ก็ยัง พลาด
ข. *ก็ยังไม่ พลาด ถึงแม้ ข้าพเจ้าจะพยายามแล้ว
ค. ข้าพเจ้า ก็ยังไม่ พลาด ถึงแม้ ข้าพเจ้าจะพยายามแล้ว

จะเห็นว่า เมื่อสลับตำแหน่งของวิเศษณานุประโยคจากตำแหน่งต้นในประโยค
(ก) มาไว้ตำแหน่งท้าย ดังในประโยค (ข) และ (ค) แล้ว มุขยประโยคไม่สามารถ
แสดงสรพนามศูนย์ได้ เนื่องจากมุขยประโยคกลายเป็นประโยคนำ จำเป็นต้องแสดงรูป
ของสรพนาม เพื่อให้ผู้ฟังทราบว่ากำลังพูดถึงอะไรอยู่ ดังนั้น รูปประโยค (ข) จึงเป็นรูปที่
เจ้าของภาษาไม่ยอมรับ แต่รูปประโยค (ค) นั้น เป็นรูปที่เจ้าของภาษายอมรับได้ กรณีเช่นนี้
จะเกิดขึ้นกับประโยคที่ไม่ปรากฏรูปสรพนามหน้าคำเชื่อมหน้ากริยาลีในมุขยประโยคเท่านั้น

ในกรณีของคำเชื่อมมุขยประโยคและวิเศษณานุประโยคที่ปรากฏหน้ากริยาลี
เมื่อสลับตำแหน่งของวิเศษณานุประโยค แล้วคำเชื่อมดังกล่าวอาจจะปรากฏหรือไม่ก็ได้
ดังตัวอย่าง

- (57) ก. ทั้งๆที่ ลูกสาวเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงในการทำมาหากิน คุณแม่ ก็ยังไม่
โอดลูกชาย จนเกินหน้าลูกสาวอยู่ตลอดเวลา (คตินะ:71)
ข. คุณแม่ (ก็ยังไม่) โอดลูกชายจนเกินหน้าลูกสาวอยู่ตลอดเวลา ทั้งๆที่
ลูกสาวเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงในการทำมาหากิน
- (58) ก. แม้ ๐ จะผ่านความชอกช้ำใจ ความทุกข์ทรมานสักปานใดก็ตาม
คุณละมัย ยัง มีความเข้มแข็งความอดทนมากพอ (หญิงไทย:186)
ข. คุณละมัย (ยัง) มีความเข้มแข็งความอดทนมากพอ แม้ ๐ จะผ่าน
ความชอกช้ำใจ ความทุกข์ทรมานสักปานใดก็ตาม

- (59) ก. ขนาด สมภารมาเองนะนี่ 'จารย์' ฮัง ไล่เอาคือๆ
(กลศตรี:150)
ข. 'จารย์' (ฮัง) ไล่เอาคือๆ ขนาด สมภารมาเองนะนี่

- (60) ก. ไม่ว่า เราจะอยู่ที่ไหน เรา ก็ ช่วยกันได้ทั้งนั้น
(ขวัญเรือน:112)
ข. เรา (ก็) ช่วยกันได้ทั้งนั้น ไม่ว่า เราจะอยู่ที่ไหน

นอกจากนี้ ในกรณีของคำเชื่อม เช่น ขนาด ถึง ต่อให้ ให้ เมื่อนำ
मुख्यประโยคมาขึ้นต้นประโยค มักจะเพิ่มกริยาวิเศษณ์ ก็ เถอะ หรือ ก็ตาม เข้าไป
เพื่อทำให้เงื่อนไขหนักมากขึ้น ส่วนคำเชื่อมอื่นๆ นั้น อาจเพิ่มกริยาวิเศษณ์เหล่านี้เข้าไปใน
ประโยคหรือไม่ก็ได้ ดังตัวอย่าง

- (61) ก. ขนาด ว่าเจอกันครั้งแรกกับพี่จุ่ม ก็ คุยตั้งแต่ บ่ายสองโมงถึงห้าโมงเย็น
(หญิงไทย:73)
ข. คุยตั้งแต่ บ่ายสองโมงถึงห้าโมงเย็น ขนาด ว่าเจอกันครั้งแรกกับพี่จุ่ม
ก็ตาม/ก็ เถอะ
*ค. คุยตั้งแต่ บ่ายสองโมงถึงห้าโมงเย็น ขนาด ว่าเจอกันครั้งแรกกับพี่จุ่ม

- (62) ก. ถึง ลอกกัน ก็ ไม่แน่ว่า จะถูก
(ขวัญเรือน:81)
ข. ไม่แน่ว่า จะถูก ถึง ลอกกัน ก็ เถอะ/ก็ตาม
*ค. ไม่แน่ว่า จะถูก ถึง ลอกกัน

- (63) ก. ต่อให้ กองเป็นภูเขา ก็ ไม่หวั่น
(ขวัญเรือน:23)
ข. ไม่หวั่น ต่อให้ กองเป็นภูเขา ก็ เถอะ/ก็ตาม
*ค. ไม่หวั่น ต่อให้ กองเป็นภูเขา

(64) ก. ให้ แก้วพิเศษเป็นจิตรกรหญิงแก่โหนด สำหรับฉัน แก ก็ แก้วไอ้คนจรจัด
คนแก่นั่นแหละ

(หญิงไทย:148)

ข. สำหรับฉัน แก ก็ แก้วไอ้คนจรจัดคนแก่นั่นแหละ ให้ แก้วพิเศษเป็นจิตรกร
หญิงแก่โหนด ก็เถอะ/ก็ตาม

*ค. สำหรับฉัน แก ก็ แก้วไอ้คนจรจัดคนแก่นั่นแหละ ให้ แก้วพิเศษเป็นจิตรกร
หญิงแก่โหนด

3.4 สรุปลักษณะทางวากยสัมพันธ์ของประโยคเงื่อนไขเพื่อสืบค้น

องค์ประกอบทางวากยสัมพันธ์ของประโยคเงื่อนไขเพื่อสืบค้นมี 2 องค์ประกอบ
คือองค์ประกอบที่เป็นमुख्यประโยค และองค์ประกอบที่เป็นविशेषणประโยค จากข้อมูลพบว่า
คำเชื่อมที่ปรากฏต้นविशेषणประโยคนั้นจะปรากฏร่วมกับविशेषणประโยคเสมอไม่ว่า
विशेषणประโยคนั้น จะปรากฏที่ตำแหน่งต้น หรือตำแหน่งท้ายमुख्यประโยค ส่วนคำเชื่อม
ระหว่างमुख्यประโยค และอนุประโยคนั้น อาจปรากฏหรือไม่ปรากฏก็ได้

ลักษณะโครงสร้างของประโยคเงื่อนไขเพื่อสืบค้นจำแนกออกเป็น 2 ประเภท
ตามตำแหน่งการปรากฏของविशेषणประโยค จากการศึกษาไม่พบว่า ตำแหน่งการปรากฏของ
विशेषणประโยคมีผลกระทบทางอรรถศาสตร์ต่อประโยคเงื่อนไขเพื่อสืบค้นในภาษาไทย เนื่อง
จาก ไม่ว่าविशेषणประโยคจะปรากฏก่อนหรือหลังमुख्यประโยค แต่ก็ยังคงทำหน้าที่ขยายความ
ในमुख्यประโยคเช่นเดิม

ประโยคเงื่อนไขเพื่อสืบค้นในภาษาไทยมีลักษณะทางวากยสัมพันธ์เป็น
สังกรประโยค มีอนุภาคหนึ่งทำหน้าที่ขยายความ เรียกว่า विशेषणประโยคซึ่งพบว่า
สามารถปรากฏได้ทั้งในตำแหน่งก่อน และหลังमुख्यประโยค ส่วนคำเชื่อมแบบอเนกตรรกประโยค
ระหว่างविशेषणประโยคกับमुख्यประโยค เป็นคำเชื่อมที่ทำหน้าที่ทางวากยสัมพันธ์ซ้อนเข้ามา
ถ้าเป็นคำเชื่อมหน้ากริยาลีในमुख्यประโยค ก็จะปรากฏอยู่เพื่อให้ความหมายของการอ้าง
ความคาดหมาย แต่ถ้าเป็นคำเชื่อมที่อยู่ระหว่าง विशेषणประโยค กับमुख्यประโยค เมื่อ
เปลี่ยนลำดับเป็น मुख्यประโยค ตามด้วยविशेषणประโยคแล้ว คำเชื่อมดังกล่าวจะหายไป

กล่าวโดยสรุป ลักษณะเฉพาะของประโยคเงื่อนไขเพื่อสันนิษฐานในภาษาไทย มีโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์เป็นสังกรประโยค ประกอบด้วย มุขยประโยค และอนุประโยค ทำหน้าที่เป็นวิเศษณูประโยค วิเศษณูประโยคจะมีคำเชื่อมนำหน้าเสมอ ไม่ว่าจะวิเศษณูประโยคจะนำ หรือ ตาม มุขยประโยค แต่ในเวลาเดียวกัน ก็พบ คำเชื่อมของอนุกรรณประโยคบอกการอ้างความ อันได้แก่คำว่า แต่ และคำเชื่อม ก็ อยู่ในประโยค ซึ่งวางวิเศษณูประโยคไว้ในตำแหน่งก่อนมุขยประโยค คำเชื่อม แต่ และ ก็ จะไม่ปรากฏ ถ้ามุขยประโยคนำหน้าวิเศษณูประโยค จึงอาจกล่าวได้ว่า ประโยคเงื่อนไขเพื่อสันนิษฐานในภาษาไทย เป็นประโยคชนิด สังกรประโยค ที่มีการเพิ่มลักษณะความเป็นอนุกรรณประโยคเข้าไปได้ในกรณีที่วิเศษณูประโยคนำหน้ามุขยประโยค

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย